

KVIST:s digitala Årsmöte med Vårsmöte 2021

Med vår och annat i luften var det dags att åter träffas för ett digitalt Vårsmöte med inledande årsmöte i den numer helt fristående intresseföreningen KVIST – Kvinnor i Skogsindustrin. Några förändringar har skett i styrelsen och den består nu av sju kvinnor med en bakgrund från hela Sveriges skogsindustri, från Örnsköldsvik till Göteborg. Sedvanligt utsågs årets KVIST-kvinna och i år föll valet på Marina Nilsson, Södra Cell Mönsterås.

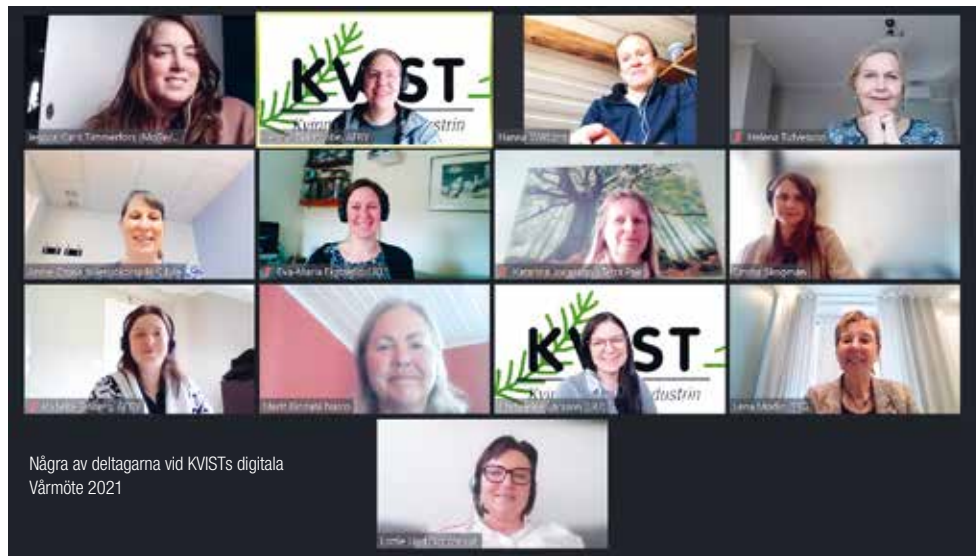
KVIST

KVIST-styrelse / genom Kerstin Ekestubbe, kvinnorskogsindustrin@gmail.com

Digitalt Vårsmöte 2021 – Produkter från skog och cellulosa

För att följa upp våra tidigare dagar av Innovation passade vi i KVIST på att ordna ett digitalt seminarium efter Årsmötesförhandlingarna. Av träfiber blir det allt från hus till konsumentprodukter och vid detta seminarium ville vi bjuda på inspiration från Billerud Korsnäs, Ligna Energy och Domsjö Fabriker men också en möjlighet för våra medlemmar att diskutera i grupper. I en vardag av få fysiska influenser utifrån upplever vi i föreningen ett ökat behov av att vi i KVIST syns och ordnar tid för att öppna ventilen även för fri diskussion. Vi arbetar alla inom samma område och öppenhet för att ventiler är mycket viktigt. Inspiration är också något som vi alla behöver och behovet att få träffas och utbyta erfarenheter, även utanför den egna sociala bubblan, börjar nu bli stor bland våra medlemmar.

Under KVISTs digitala höstmöte 2020, med bl.a. inspiratören Maria Sund, Maria Sund Utveckling AB, lärde vi oss i styrelsen hur man nätverkar? via nätet och många positiva reaktioner kom in i dessa personliga smågrupper via Zoom. Den input vi fått från våra medlemmar är att vi med digitala möten även när andra grupper i industrin där det redan sedan tidigare varit komplicerat att resa iväg på grund av privatliv, arbetsschema och slimmade organisationer. KVIST vill vara en förening där värde för individen ska ges oberoende av var och vilken position du har inom vår industri och då blir digitala träffar, alternativt semifysiska möten ett viktigt komplement till fysiska studiebesök eller seminarier. ■

Några av deltagarna vid KVISTs digitala Vårsmöte 2021

Batterier, flaskor och mer – vad mer kan vi göra

Lars Sandberg, Innovation Manager Product Innovation, Billerud Korsnäs.

Hur gick det till när pappersbatterier och -flaskor började utvecklas innovativt?

Vi fick en mycket intressant infallsvinkel bakom upptäckter och utveckling som få av oss träffar på. Helt klart var målet att om plast kan hålla en sluten vätska så borde man kunna reducera halten plast och få till en mer återvinningsbar kedja av cellulosa-fibrer och barriärer. Det hela verkar ha börjat som en lite galen idé kring att ha öl i pappersflaska som sedan via ett joint Venture till slut resulterade i ett köp av företaget EcoXPac och tillsammans med plastindustriföretaget ALPLA bildande av bolaget PaBoCo som tillverkar en solid återvinningsbar pappersflaska. Lars gav en mycket intressant bakgrund till hur en idé till slut verkligen kan bli en produkt på marknaden när den är mogen och ligger rätt i tiden. Idag är det flera olika företag som vill höja återvinningsbarheten av förpackningar för olika typer

av vätskor och samtidigt leta material bort från fossilbaserad plast.

Lars andra exempel från Innovations gav han i ett annat utvecklingsprojekt där kunskande inom papperstillverkning i kombination med elektrokemist specialister mycket väl kan nå sitt mål i en produkt. Det kan till och med mynna ut i verkliga fungerande pappersbatterier, som via en försiktig uppskalning landade i en produkt tillverkad direkt i PM6 vid Billerud Korsnäs bruk Beetham i Storbritannien. Var finns dock marknaden för pappersbatterier? I början var det talande produkter via inlagd information till kylskåp och logistikhantering som var framtiden, men nu verkar marknaden ligga någonstans i storskaliga energilagrar.

Lars avslutade med en hälsning till hela industrin att det finns massor kvar där ute som vi kan göra av vår fina cellulosa-fiber!

Vem som kommer göra den innovationen kanske inte spelar så stor roll och finns det alls

Årets KVIST-kvinna 2021 – Marina Nilsson

Marina arbetar som skiftledare sedan mer än 30 år och har därmed visat vägen för tjejer på sin arbetsplats. Det är viktigt att det finns kvinnliga ledare som är förebilder både internt och externt som ambassadörer för hela skogsindustrin.

av återvinningsbar fiber i framtiden?

något vi/de? I framtiden kommer troligen industriell symbios och den cirkulära ekonomin vara viktigare, dvs. att alla strömmar tas tillvara för att undvika onödiga utsläpp i luft och vattendrag.

Träbatterier – med storskaliga och småskaliga möjligheter

Detta är ett Start up bolag som ska göra produkter av en grundteknologi. Tekniken kommer från Linköpings Universitet för att kommersialisera teknologin kring träbatterier. Ligna Energy utgår från massafabrikernas restström lignin istället för pappersfibern. Efterfrågan på batterier med högre återvinningsbarhet och ökade behov av energilagrar kopplat till produktion av sol- och vindenergi gör att efterfrågan förväntas öka ännu mer. Produkten är kostnadseffektiv, miljövänlig och säker, men dock inte lika kompakt som litiumbatterier.

När det gäller konventionella batterier är det vanligt att man kopplar ihop ett antal bat-

Peter Ringstad, vd på Ligna Energy.

tericeller till ett pack och som sedan installeras i kopplade staplar, rack. Dessa kan sedan enkelt med ett legoperspektiv kopplas samman och installeras i en container, för att placeras ut som energilagrar, eller installera rack i en källare på en fastighet med solceller.

Ligna Energys inestegsprodukt är att satsa på en liten enhet som driver en liten sensor

i form av en liten stack. Kommer denna lilla skala falla väl ut blir nästa satsning serie och volymproduktion.

Inställningen till innovation är att alla svar inte finns från början – för då blir det ingenting gjort.

I framtiden kommer segmentet för att äga sin egen producerade energi och att samtidigt kunna lokalt lagra den att löna sig. Energi och elektricitet är inget man bara kan förutsätta ska levereras "on demand" utan olika former av mellanlager decentraliserat kommer vara alltmer intressanta.

Andra användningsområden för dissolvingmassa än textilbranschen

Den mest allmänt kända produkten från dissolvingmassa är viskositätror inom textilbranschen, men Sara gav en inblick i vilka andra vardagsprodukter där du finner komponenter framställda från dissolvingmassa. De

stora produktströmmarna av specialcellulosa går till tillverkning av cellulosaacetat, cellulosaetrar, MCC, cellulosanitrat och olika typer av viskosprodukter. Cellulosaacetat används för tillverkning av cigaretterfilter och mer svårtillverkade konsumentprodukter tex. LCD-skärmar. Genom eterfiering kan dissolvingcellulosa användas som konsistensgivare i ex. lim och färg. MCC fungerar som substanshållare i läkemedelsindustrin och cellulosanitrat ingår i sprängmedel. Andra konsumentvaror är cellofan, disktrasor och cellulosa-casing (korvskinn) som alla tillverkas via viskosprocessen samt filter- och fotopapper.

Många av dessa konsumentprodukter är ju svåra att greppa men applikationsområdena och delströmmarna från tillverkningen av dissolvingmassa är verkligen ett stort och brett område där innovationer troligen sker dagligen från denna råvara.

Sara Hellström, Produktkoordinator Cellulosa vid Domsjö Fabriker.

Den nyvalda styrelsen 2021/22 består av Hanna Wiklund (ordförande, Domsjö Fabriker), Emma Skogman (AFRY Göteborg), Marit Kindahl (Nalco), Kerstin Ekestubbe (AFRY Norrköping), Eva-Maria Ekstrand (LiU), Antonia Eng (Stora Enso Skoghall) och Katarina Karlström (SCA R&D Centre).

Vill du veta mer om den fristående ideella föreningen KVIST, kontakta gärna oss via e-mail: kvinnorskogsindustrin@gmail.com, LinkedIn eller kvist.biz